

**Кир Аркадій Трохановський
Владика Ольштинсько-Гданський**

Ольштин, 2021-03-10

Число: 2021/063

**ВЕЛИКОПОСНЕ ПОСЛАННЯ
ОЛЬШТИНСЬКО-ГДАНСЬКОГО ВЛАДИКИ КИР АРКАДІЯ
ОЛЬШТИН 2021 Р.Б.**

**Всечеснішим Отцям, Монахам і Монахиням,
дорогим Братам і Сестрам,
вірним Ольштинсько-Гданської Єпархії**

Слава Ісусу Христу!

Дорогі у Христі Брати і Сестри,

Завтра, за юліянським календарем, наша Церква розпочинає Великий Піст, який є сорокденним приготуванням до Празника Христового Воскресіння. Для кожного з нас Великий Піст це такий момент, від якого ми можемо визначити собі новий початок та нове життя.

У цьому році, подібно як і в минулому, у Великий Піст входимо з суттєвими обмеженнями. Самі з себе ці обмеження дуже некорисно впливають на міжлюдські відносини. Ускладнюють нам щоденне життя, у цьому числі й релігійне. Відчуваємо це передусім через відсутність вірян у церквах. Одночасно ніколи раніше ми не користали та не брали участі так численно в літургіях он-лайн. Трансмісії з наших соборів та церков тішаться великою популярністю. Це дуже добре, але наше місце є у храмі, у спільноті віруючих людей. Ці обмеження будуть надалі з нами й упродовж Великого Посту. Територія нашої єпархії в останньому часі дуже досвідчена пандемією. Тому напередодні Великого Посту звертаюся до всіх вірян Ольштинсько-Гданської Єпархії, щоби цей час підготування до світлого празника Воскресіння Христового надалі використати на особисті молитви, милостиню та піст у наміренні віддалення пандемії. Нехай також не стихає молитва за видужання хворих і за тих, хто присвячує свій час недужим, за медичний персонал.

Свята Церква підготовляє нас до посту як до часу боротьби і змагань зі своїми недоліками, гріхами та слабкостями. Як читаємо в Стихирі на стиховні Вечірні з І

понеділка Великого Посту: „Вчинімо піст приємним і угодним Господеві. Бо справжній піст, це втеча від гріха, це стриманість у мові й погамування гніву; і відмежованість від похоті та наклепів, брехні і порушення присяги. Зречення цього всього – правдивий піст, що милий Богові”.

Сьогодні остання вже неділя перед початком Великого Посту, відома в народі як неділя Сиропусна. Важливим є не лише те, що завтра, у перший день Великого Посту, перестасмо споживати молочні страви, але також і те, чого навчає нас сьогодні Церква. Це літургійний спомин вигнання Адама і Єви з раю. Стихири Вечірні і Утрені розповідають про вигнання наших біблійних прабатьків із раю. Вони не послухали Божого наказу не споживати плодів з дерева пізнання добра і зла. Вони також не покалися за свій гріх, а скидали відповідальність то одне на одного, то на гадюку, а тим самим і на Бога, Він-бо послав Адамові жінку, яка зірвала заборонений плід, Він сотворив гадюку, яка її спокусила. В кінцевому результаті, у грісі, без правдивого покаяння, мусіли обоє залишити рай. Невипадково також у сьогоднішню неділю відправляємо обряд «взаємного прощення», відмовляючи фрагмент молитви з Малого Повечір'я. Подаймо один одному руку у жесті взаємного вибачення та прощення. Цим жестом, хоча й символічно, виправляємо помилку Адама, заявляючи привселюдно, що не лише хочемо ввійти у Великий Піст поєднанні між собою, але також у єдності з Богом і людьми хочемо зустрічати Воскреслого Христа. Коли сьогодні будемо щиро собі прощати, визнаючи також свій гріх, то вже нині станемо учасниками Христової Пасхи. Пам'ятаймо тут про слова Ісуса Христа записані в євангелії від св. Матея: „Коли ви прощатимете людям їхні провини, то й Отець Ваш небесний простить вам” (Мт. 6,14).

Дорогі у Христі!

Як належно використати цей святий, даний нам час? Вже віками Христова Церква вказує на три головні засоби духовного подвигу, які ми повинні правильно використати під час Великого Посту, це молитва, піст та милостиня. Початок Великого Посту, це добра нагода, щоби усвідомити собі потребу такого втихомирення. Шукати такого поєднання в собі. Коли нехтую Бога, то одночасно нехтую Божий образ в собі. Вміймо упродовж Великого Посту знайти заспокоєння, але у молитві, читанні Святого Письма. У кожного з нас повинно бути бажання віднайти себе у такій молитві, яка приносить нам мир, дає почуття, що в другій людині буду бачити ближнього, яка покаже, що не треба сумніватися, а постійно молитися. Ми також часто розсіяні при молитві, але гадаю, що коли будемо витривало молитися, то і тоді переможемо це знеохочення. Великий Піст, це усвідомлення собі, що треба молитися й за інших, особливо в цей складний для всіх нас час. Молитва повинна займати центральне місце у нашому великопосному змаганні. У нашій церковній традиції великопосна молитва, як приватна, так і літургійна - дуже багата й різноманітна. Гаряче заохочую наших вірних, щоб у час Великого Посту частіше

брати участь у великопосних богослужіннях, які служаться впродовж тижня. Нехай у ці дні наші церкви заповняться вірними, пам'ятаючи про всі обмеження, й нехай буде це дійсно час справжньої та гарячої молитви.

Великий Піст – це особливий час покути. Християнин повинен під час великопосного подвигу зобов'язуватися до різних особистих покутних практик. Присмирюючи своє тіло та тілесні звички й покуси, він повинен всеціло, і душевно, і тілесно, своє серце звертати до Бога. Тому, якщо це лише для нас можливо, не забуваймо про притаманні нашій давній традиції посні практики: стриманість від м'яса не лише у п'ятниці Великого Посту, але й у середи та всі дні першого тижня Великого Посту, а також цілий Великий Тиждень. Стриманість від набілу зобов'язує нас завтра, тобто у перший день Великого Посту та у Велику П'ятницю.

В час Великого Посту варто також стриматися від споживання алкоголю, куріння, надмірного пересиджування перед телевізорами чи користування з мережі інтернету. Відмова від цього роду узалежнень повинна позитивно перекластися на скріплення родинного життя і відносин з нашими найближчими. Потрібно було б також перевірити наші відносини з близькими. Це призведе до справжнього поєднання, примирення і віднайдення шляху до мирних відносин з нашими найближчими.

На порозі Великого Посту, кожен з нас повинен зробити собі своєрідний, особистий іспит совісті, перевіряючи перед Господом Богом, у правді і покорі, своє життя, свою поведінку, відношення до ближніх і, якщо є така потреба, зобов'язатися труду особливої праці над собою, щоби виправити все те, що є нашою духовною і дійсною проблемою.

Як згадувалося раніше, піст є милостинею, тобто матеріальною допомогою ближнім, які її дійсно потребують. Це має особливе значення сьогодні. Постараймося допомогти матеріально тим родинам, які потребують допомоги, але також і пенсіонерам, чи самотнім особам. Потребуючим можна допомогти також складаючи свої пожертви під час великопосної збірки «Великопосна милостиня», організованої єпархіальним Карітас. Милостинею може також бути і наш час, і труд присвячений потребуєчим, самотнім, хворим, особливо в час пандемії. Вистачить лише розглянутися довкола себе, щоб переконатися, що таких людей, які потребують нашої допомоги, або хоча би тільки звичайної присутності, є дуже багато. Використаймо цю, дану нам Богом, можливість, щоби полегшити важку долю наших ближніх та одночасно самим духовно збагатитися, сповнюючи діла милосердя. Будьмо відкриті на себе, відновлюймо відносини між нами, які через пандемію загубилися, а які необхідні до щоденних відносин, у тому числі й родинних чи міжпарафіяльних.

Дорогі у Христі!

Нехай Великий Піст у цьому році буде нагодою до налагодження вже, може віддавна наболілих, відносин з нашими ближніми. Наш щирий подвиг з радістю поблагословить Господь.

На завершення цього великопосного послання наведу слова молитви св. Єфрема, яка дуже влучно подає нам суть і програму духовного подвигу на час Великого Посту, та яка повинна товаришувати нам з поклонами у всі дні Великого Посту:

«Господи і Владико життя мого! Духа лінивства, недбайливости, властолюб'я і пустомовства віджени від мене.

Духа чистоти, покори і терпеливості і любови даруй мені слугі Твоєму.

Так, Господи, Царю! Дай мені бачити гріхи мої і не осуджувати брата мого, бо ти благословенний на віки вічні. Амінь».

Хай ця молитва та обряд взаємного прощення на закінчення сьогоднішньої Літургії провадять нас духовними стежками Великого Посту. Після Заамвонної молитви священники відчитують частину молитви, яку в монаших спільнотах відмовляється після Малого Повечір'я:

С.: Благословіть, брати і сестри, і простіть мені грішному, чим згрішив я в цей день і по всі дні життя мого словом, ділом, думкою і всіма почуттями моїми.

Л.: Нехай Бог простить і помилує тебе, чесний отче. Благослови і прости, чесний отче, і нам грішним провини наші добровільні і недобровільні.

С.: Помолімся за тих, що ненавидять нас, і за тих, що нас люблять.

Л.: Бог нехай простить і помилує.

Всі: Отче наш ...

Після молитви *Отче наш* усі нехай схилять голову до себе на знак взаємного прощення і одержать благословення на закінчення Божественної Літургії.

З архиєрейським благословенням на великопосний подвиг, з прощенням та проханням до всіх священнослужителів і мирян про прощення мені моїх провин.

+ Аркадій Трохановський

† Аркадій Трохановський

Владика Ольштинсько-Гданський

Ольштин, неділя Сиропусна 14 березня 2021 р. Б.

Поручаю всім священникам Ольштинсько-Гданської Єпархії прочитати цього листа вірним у всіх наших церквах у неділю Сиропусну 14 березня 2021 р. Б.